

การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาศีลธรรม หน่วย "คุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย"
โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีการสอนแบบธรรมคา
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ หก

นางสาว สุภาพรณ พวงจันทเพชร

003390

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริณายาครูศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

A COMPARISON OF THE RESULTS OF TEACHING MORAL UNIT

ON "MORALS ENHANCING GOOD CHARACTER"

THROUGH THE GROUP PROCESS METHOD AND THE ORDINARY METHOD IN PRATHOM SUKSA SIX

Miss Suphaphan Phoungchanpetch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร. วิษณุ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แชมมณี)

.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

.... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แชมมณี

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง

การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาศีลธรรม หน่วย "คุณธรรมเสริมสร้าง
ลักษณะนิสัย" โดยวิธีการระดมการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการสอนแบบ
ธรรมชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ หก

โดย

นางสาว สุภาพรรณ พวงจันทร์เพชร

แผนกวิชา

ประถมศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาศีลธรรมหน่วย "คุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย" ด้วยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการสอนแบบธรรมคำในชั้นประถมศึกษาปีที่ หก

ชื่อ

นางสาว สุภาพรณ พวงจันเพชร แผนกวิชาประถมศึกษา

ปีการศึกษา

25(19)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาศีลธรรม หน่วย "คุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย" ด้วยวิธีการกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการธรรมคำใน การพัฒนาการของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและทัศนคติค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ หก

สมมุติฐานของการวิจัย

เมื่อสอนวิชาศีลธรรม ด้วยวิธีการกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์แล้วนักเรียนจะมีพัฒนาการทางสัมฤทธิ์ผลด้านการเรียนสูงขึ้น และมีทัศนคติค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบธรรมคำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและวิธีการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และโครงสร้างหน่วยการสอนวิชาศีลธรรม หน่วย "คุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย" แล้วนำมาทดลองสอนกับตัวอย่างประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ หก โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้เกณฑ์ อายุ เพศ และสัมฤทธิ์ผล

ทางการเรียนเหมือนกันเป็นคู่ ๆ ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสอนโดยผู้วิจัย ผู้วิจัยได้สร้าง
 ข้อทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนขึ้น แล้วนำข้อสอบที่สร้างมาวิเคราะห์ปรับปรุงหาความเที่ยง
 ใค้ (Reliability) .96 แบบวัดทัศนคติที่ใช้ในการวิจัยเป็นของ ฉันทนา ภาคบงกช
 ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2517 และผู้วิจัยได้หาความเที่ยงชนิดที่ภายในกับกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากรได้ค่า .77 สามารถจำแนกบุคคลได้ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและวัดทัศนคติค่านิยมสัมพันธ์กับกลุ่ม
 ตัวอย่างประชากรรวม 3 ครั้ง คือ สอบก่อนเรียน สอบหลังเรียนครั้งที่ 1 และสอบหลังเรียน
 ครั้งที่ 2 ซึ่งห่างจากการสอบหลังการเรียนครั้งที่ 1 เป็นเวลา 1 เดือน นอกจากนี้ผู้วิจัยยัง
 ได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับทัศนคติค่านิยมสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการระบวนการ
 กลุ่มสัมพันธ์ โดยให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตน

ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนทั้ง 2 แบบ มีพัฒนาการทางด้าน
 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้น แต่นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์มีแนวโน้มที่มีพัฒนาการ
 ด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงชันกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการธรรมดา นอกจากนี้ผลจากการวิจัย
 ปรากฏอีกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทั้ง 2 แบบ ไม่สามารถคงการเรียนที่รับไว้ได้เท่าเดิม
 กล่าวคือมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

เกี่ยวกับทัศนคติค่านิยมสัมพันธ์ ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการระบวนการกลุ่ม
 สัมพันธ์มีทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบธรรมดาและทั้งยัง
 สามารถที่จะคงทัศนคตินั้นไว้ได้ หลังจากจบการเรียนไปแล้ว 1 เดือน ในขณะที่นักเรียนที่เรียน
 ด้วยวิธีการสอนแบบธรรมดาไม่มีทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง

สรุปว่าเมื่อสอนวิชาศีลธรรมด้วยวิธีการระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียน
 ด้วยวิธีการระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ไม่ได้มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงชันกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธี
 การสอนแบบธรรมดา

ในคานท์สนคดี นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์ มีทัศนคติค่านิยมสัมพันธ
เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบธรรมดาเป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Comparison of the Results of Teaching
Moral Unit on "Morals Enhancing Good
Character" Through the Group Process
Method and the Ordinary Method in
Prathom Suksa Six

Name   Miss Suphaphan Phoungchanpetch
Department of Elementary Education

Academic Year   1976

ABSTRACT

Purposes:

The purpose of this study was to compare the students' achievements and attitudes resulting from learning a Moral Unit on "Morals Enhancing Good Character" through the Group Process Method and the Ordinary Method in Prathom Suksa Six.

Hypothesis :

After learning a Moral Unit through the Group Process Method, the students' achievements and attitudes will be improved more than learning through the Ordinary Method.

Procedure :

The researcher constructed a Moral Unit on "Morals Enhancing Good Character." Then, the achievement test was constructed and tested for its reliability. The reliability found was .96 . Chantana Parkbongol attitude test was used for the study of attitudes of the sample population. The validity of this test was .77.

The students who were sample population came from Chulalongkorn Demonstration School. They were divided into one control group and one experimental group. These two groups were matched by pair and taught by two different methods of teaching. The experimental group was taught by the Group Process Method and the control group was taught by the Ordinary Method.

After teaching the designed unit, the researcher administered the achievement and attitude tests. One month after the post-tests, the students in both groups were asked to take the test again. The researcher then collected the data for further analysis.

Results:

From the data, it was found that after learning through the Group Process Method and the Ordinary Method, the students' achievements in both groups were improved significantly at the level of .05 . The data also pointed a tendency of better achievements in the experimental group than in the control group.

One month after learning the designed unit, the students' retention of the knowledge gained were reduced significantly in both groups. However there was a tendency of better retention in the experimental group than in the control group.

Concerning human relations attitudes, it was found that the students taught by the Group Process Method gained more desirable attitudes and can retain these attitudes more than the students taught by the Ordinary Method.

In conclusion, the Group Process Method is as affective as the Ordinary Method concerning the achievements. Concerning the attitudes, the Group Process Method is more effective than the Ordinary Method.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ เริ่มต้นและสำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา เขมมณี ผู้ให้คำแนะนำในการพิจารณาปรับปรุงวิทยานิพนธ์ อย่างดียิ่ง อนึ่งผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ในการให้คำแนะนำทางด้านการวิเคราะห์และเสนอแนะข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนคณาจารย์ในแผนก วิชาประถมศึกษา ร่วมเป็นกรรมการ ได้กรุณาให้คำแนะนำสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

สุภาพวรรณ พวงจันเพชร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ฉ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
รายการตารางประกอบ	๗
รายการแผนภูมิ	๗

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของหัวข้อการวิจัย	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ความจำกัดของการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
คำจำกัดความ	13

2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสอนวิชาสังคมศึกษา	16
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	21
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25

3	วิธีดำเนินงานวิจัย	
	การเตรียมตัวเพื่อดำเนินการวิจัย	28
	การดำเนินการวิจัย	29
	การเลือกตัวอย่างประชากร	30
	การดำเนินการสอน	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	46
	สมมุติฐานของการวิจัย	46
	ตัวอย่างประชากร	46
	วิธีดำเนินงาน	47
	สรุปผลการวิจัย	48
	อภิปรายผล	49
	ขอเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้	50
	ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย	51
บรรณานุกรม		52
ภาคผนวก		58
ประวัติการศึกษา		145

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	เปรียบเทียบผลการสอบก่อนและสอบหลังทำนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 36
2	เปรียบเทียบผลการสอบหลังการสอนทำนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 38
3	เปรียบเทียบผลการสอบหลังสอนและสอบหลังการสอน 1 เดือน ทำนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร 39
4	เปรียบเทียบผลการสอบหลังการสอน 1 เดือน ทำนสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 40
5	เปรียบเทียบผลการสอบก่อนและสอบหลังสอนทำนทัศนคติของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม 41
6	เปรียบเทียบผลการสอบหลังสอนทางทัศนคติทำนมนุษย์สัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 42
7	เปรียบเทียบผลการสอบหลังสอนและสอบหลังการสอน 1 เดือน ทางทัศนคติทำนมนุษย์สัมพันธ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 43
8	เปรียบเทียบผลการสอบหลังการสอน 1 เดือน ทางทัศนคติ ทำนมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 44
9	คะแนนสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มทดลอง 83
10	คะแนนสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มควบคุม 84
11	คะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลอง 85
12	คะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มควบคุม 86

13	คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่มจากการสอบหลังสอน และสอบหลังการสอบหลังสอน 1 เดือน	87
14	คะแนนทัศนคติทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจาก การสอบหลังสอนและสอบหลังการสอบหลังสอน 1 เดือน	88
15	ตัวอย่างประกอบกรวิเคราะห์ความแปรปรวนตามวิธีของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance).....	92
16	กรวิเคราะห์ความแปรปรวนตามวิธีของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance)... ..	94

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิ

แผนภูมิ

หน้า

1. การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

34

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย